UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones prestantissimi viri Ro||berti de Litio: ordinis Minoru[m] sacre theologie professo||ris: pontificis Aquinatis

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.cccccxiij. vi. no.Maij.

Feria. iij. de hu[m]anitate [christ]i: [contra] hereticos q[ui] dicu[n]t [christ]u[m] no[n] fuisse ho[m]i[n]e[m]. Ser. x.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70607

Visual Library

cōfitetur xp̄m verū et naturalē dei filiū eternū: equalē patri ꝛ verū deuꝫ eiusdē essentie et nature cū patre: nō factū nec creatū: sed genitū. Mirū est certe quāta sit in quorūdā mētib⁹ pertinacia: quāta duricies: quāta malicia: q̄ potius volūt cū proprio sensu perire: ꝙ se sapientioribus credētes per luminosam veritatis viā ambulare. Optimum salubreq̄ꝫ est vnicuiq̄ꝫ remediū: vt semꝑ que magna: que alta sunt ita sapiat: sicut sapientes tradūt. Hoc est qđ scribit̄ ex̄ de cōsti. c. j. scꝫ Canonū. ꝛ. c. innitaris. ꝛ. viij. q. j. c. sciendū. ꝛ. iij. q. ix. c. pura. Ne innitaris prudētie tue. Prudētie sue innititur: qui ea que sibi agēda vel dicēda videntur: patrum decretis preponit. Inq̄t etiā Salomon Prouerb. xxviij. Qui confidit in corde suo: stultus est. Nō debemus ergo cōfidere in nobis: sed vocib⁹ credere ꝓphetarum: predicationes audire apl'oꝝ: saluberrimāq̄ꝫ doctrinā intelligere multorū sanctorū: qui oēs vna voce proclamāt xp̄m dei filiū: magnū: excelsū: gloriosum: qui licꝫ ꝰm diuinā naturā esset impassibilis ꝛ immortalis ꝛ infinit⁹: voluit tn̄ in assumpta natura infirm⁹ mortalis ꝛ subditus apparere vt nos redimeret quos deiecerat et captiuauerat primorū parentū superbia. Icciro nullus scandalizetur in xp̄o: qui est benedictus in eternū. Amen.

¶ Feria. iij. post scđam dn̄icā aduētus. de humanitate xp̄i ꝯ hereticos q̄ dicūt xp̄m nō fuisse hoīem. Sermo. x.
¶ Iesus hō ꝑficit̄. Fructus. x.

(b)Eatus vir qui nō ꝛc. vbi. s. Exaltata est magnopere dignitas humani gn̄is in incarnatiōe filij dei: qn̄ ille q̄ imparvētis ꝛ mari: germinare facit terraꝫ: solis ac lune gressum disponit: syderūq̄ꝫ cursum miro ordine ordinat: dignatus est hoīem assumere in vnionē ꝑsone verbi. Sed ꝯ hoc amplissimū mun⁹ insurgūt maledicti q̄dā asserētes de xp̄i humanitate q̄dā nō sana: nō vera: nō deniq̄ꝫ ad credēdū vtilia. Cōtra quos in p̄nti ser. dicturi sumus de xp̄i humanitate: explicabimusq̄ꝫ rē istā in vno fructu q̄ est: Iesus hō perficit̄. Pro cuius declaratione tres cōclusiones erūt notāde.

Prima conclusio dicitur corporis veri assumptio.

Scđa ꝯclusio đr aīatio.

Tertio cōclusio đr ꝓprietatis nature conseruatio.

¶ Q xp̄s assumpsit verā carnē: ꝛ fuit verus homo contra manicheos ꝛ valentinianos. Cap. j.

(P)Rima ꝯclusio đr corꝑis veri assumptio. In q̄ notandū est ꝰm catholicā veritatē ꝙ dn̄s nr̄ iesus xp̄s assumpsit hoīeꝫ cū vero corpore ꝛ cū vera carne. Verūtn̄ circa hoc ꝯtingit tripl'r sentire.

Primo ꝰm manicheos.

Scđo ꝰm valētinianos.

Tertio ꝰm catholicos.

¶ Prio nāq̄ꝫ fuere manichei q̄ dixerunt xp̄m assumpsisse corpus fantasticū ꝛ apparēs: ꝛ ea q̄ ꝰm hoīem gessit. s. ꝙ nat⁹ est: ꝙ comedit: ꝙ mortuus est: in v̄itate nō fuerūt: sed in q̄dā apparētia. Et hec opi. bestialis ꝛ irrōnabilis totū incarnationis mysteriū ad quādā fictionē deducit. Iō hūc errorē sacre scripture euacuant autoritates. Nā Ioh. j. đr: Verbū caro factū est. Et nō dicit ꝰm apparētiaꝫ: sꝫ ꝰm existētiā. ꝛ iterū Lu. vlt̄. dixit xp̄s apparēs discipulis. Palpate ꝛ videte: q2 sp̄us carnē ꝛ ossa nō hꝫ sicut me videtis hr̄e. Nō em̄ carnis silitudo caro est: neq̄ꝫ ambulationis silitudo ambulatio est. Ergo si xp̄s nō ābulauit: nō comedit nō passus est: nō v̄e redemit nos: ꝯ illđ Apoc. j. Dilexit nos ꝛ lauit nos a pc̄tis nr̄is i sanguine suo. ꝛ Apoc. v. Redemisti nos deo i sanguine tuo. ꝛ. j. Pe. j. Nō corruptibilib⁹ auro vel argēto redēpti estis: sed p̄cioso sanguine q̄si agni immaculati ꝛ incōtaminati dn̄i nr̄i iesu xp̄i. ꝛ ad Rom. iij. Iustificati in sanguine ipsius. Sequeretur em̄ ꝙ xp̄s nō v̄e resur

rexerit: ⁊ ꝙ oēs apl'i ⁊ euāgeliste fuerūt mēdaces testes: q̄ virtute magna reddebāt testimoniū resurrectionis iesu xp̄i: vt scribit Act. iiij. Seq̄ret etiā ꝙ xp̄us fuerit deceptor ⁊ seductor eorū q̄ ei regratiant de tot laboribus quos dignatus est sustinere: ⁊ sic nihil esset nr̄a redēptio. Sed heretici seipsos roborāt ꝑ illud qd̄ Pau. ait ad Ro. viij. Misit deꝰ filiū suū ī silitudinē carnis pc̄i. Et iterū ad Phil. ij. In silitudinē hoim̄ factꝰ: ergo videt ꝙ xp̄s nō fuit hō: sed in silitudinē s̄m apparētiā. Ad hoc respōdet sctūs Tho. in. iiij. sum. ꝯ gētiles. xxix. c. ꝙ quantū spectat ad ꝓpositū q̄dā est similitudo apparētie: vt q̄n aliq̄d apparet esse aliq̄d qd̄ nō est: q̄dā est silitudo specifica: sicut oēs hoies siles spē dicuntur. Et hoc mō sumit hec silitudo in autoritatibus allegatis. Nā vt dicit Hilarius. ⁊ ponit ex̄ de v̄bo. sig. c. intelligentia. Intelligētia dictoꝝ. i. v̄boꝝ ex causis est assumēda dicēdi. Paulus loq̄bat de xp̄o hoie s̄m veritatē. Qd̄ pz: q: subiūxit ꝙ fuit factꝰ obediēs vsq̄ ad mortē crucis. ¶ Scd̄a opinio fuit valētinianorū: q̄ dixerūt ⁊ male: ꝙ xp̄s habuit corpus verū: nō t̄n terrenū: q: portauit illud de celo: ⁊ nihil de mr̄e virgine accepit. ⁊ ꝑ eā quasi ꝑ aq̄ductū trāsiuit. Occasionē sui erroris accipiebāt ex q̄busdā verbis sacre scripture male intellectis. Nā scribit Joh. iij. Nemo ascēdit in celū nisi q̄ descēdit de celo: filius hois qui est in celo. Et Joh. vj. Descendi de celo. Et. j. ad Cor. xv. Primꝰ hō de terra terrenus: scd̄s hō de celo celestis. Hec oia sic volebant intelligi: vt xp̄s de celo s̄m corpus descēdisse etiā crederet. Sed talis veritatē carnis excludit a xp̄o: q: caro vera nō format ex celesti materia: sed ex elemētis. Insuꝑ apl's dicit ad Rom. j. Factus est ex semine dauid s̄m carnē. Et Mat. j. scribitur eius genealogia. ⁊ btā virgo d̄r eius mr̄: q: ex ipsa natꝰ est: vt in superioribus diximus. Autoritates ergo intelligēde sunt q: xp̄m de celo descēdisse nō intelligit s̄m carnem aut aīam: sed s̄m ꝙ deus. Et hoc ex his verbis intelligi pōt: q: dixit: filius hois q̄ est in celo: ostēdens ita se descendisse de celo: ꝙ t̄n in celo esse nō desierit. Qd̄ ꝓpriū diuinitatis est vt ita in terris sit ꝙ celū repleat. Hiere. xxiij. Nunq̄d nō celū ⁊ terrā ego implebo. Nec etiam filio dei inquātū deus est descēdere de celo competit s̄m motū localē. Naz qd̄ localiter mouet: sic ad vnū locū accedit ꝙ ab altero recedit. Ideo filius dei d̄r descēdisse s̄m hoc ꝙ terrenā substātiā sibi copulauit. Sicut ⁊ apl's eū exinanitū dicit inquantū formā serui accepit: ita t̄n ꝙ diuinitatis naturam nō ꝑdidit. ¶ Tertia est positio catholicoꝝ q̄ dicūt ꝙ xp̄s naturā carnis habuit cōsimilē nr̄e nature Nō eīm decebat in ipsa veritate inueniri deceptionē ⁊ oculoꝝ ludificationē: q: veritas non nouit fallere. Nec decebat in ꝑfectissimo dei filio īueniri īꝑfectionem: q: ꝑfectissimus nō nouit deficere. Et iō sicut apparebat: sic verū corpus ⁊ ꝑfectū de nr̄o gn̄e: ⁊ de vtero btē virginis assumpsit verissime.

¶ Qz xp̄s fuit verus hō s̄m aīam cōtra Arriū ⁊ Apollinarē. Cap. ij.

Secūda conclusio d̄r aīatio. Voluit nāq̄ xp̄s aīam rōnalē assumere: vt esset verꝰ hō: s̄m illud Mat. xxvj. Tristis est aīa mea vsq̄ ad mortem. Circa quā cōclusionē occurrit triplex modus dicendi.

Primus s̄m Arriū.
Scd̄s s̄m apollinarem.
Tertius s̄m doctrinā eccl'ie.

¶ Primus modus dicēdi fuit s̄m Arriū q̄ dixit ꝙ in xp̄o nō fuit aīa: sed loco aīe fuit eius diuinitas. Sed hec positio firmitatē nō hz: q̄m deus forma corporis esse nō pōt. Manifestū est aūt aīam ꝑncipaliter de rōne hois esse: cum sit eius forma. Si ergo xp̄s aīam nō habuit: verus hō nō fuit: cū t̄n eū apl's hoiem esse asserat. j. ad Tim. ij. Unus est mediator dei ⁊ hoim̄ hō xp̄s iesus. Adhuc amplius. Tristicia: ira: ⁊ hmōi passiones sunt

aie sensitiue: vt p3 p phm. ij. de aia. Hoc
aut in xpo fuisse euagelijs approbatur.
Op3 ergo in xpo fuisse aiam sensitiua3:
de qua planu est q differt a natura di-
uina filij dei. Hec Tho. xv. di. in. iij. sen.
Verutn q hac opinione hereticā sustine
re volat: arguut cōtra veritatē eo q scri
bit Joh. j. Verbū caro factū est. Ubi io
hānes sufficiēter exprimit mysteriū in-
carnationis: ⁊ tn nihil dicit de aia. Itē
vnio diuine nature ad humanā dr incar
natio. Sed denoiatio semp d3 fieri a di
gniori. Et cū aia sit dignior q caro: ⁊ in
carnatio nō dicat aiatio: videt q aia nō
sit assumpta a verbo. Itē natura nō fa-
cit p plura q pōt facere p pauciora: sed
in xpo psona diuina potēs erat in actū
intelligēdi ⁊ amādi ⁊ viuificādi: cū ipse
filius dei nō careat volūtate nec intelli
gentia nec vita: ergo videt q rōnalem
aiam xps nō habuit. ¶ Ad primū respō
det sm Bon. di. ij. iij. lib. ar. ij. q. ij. q di
ctu3 iohis est p sinecdochē ⁊ accipit ibi
caro p tota natura. Usus est aūt iohes
tali locutione: qr natura assumpta noti
or est nobis ex parte sube corporalis q
spūalis: ⁊ cognitio nra incipit ab his q
sunt nobis magis nota: ⁊ etiā in assum
ptione carnis includit assumptio aie rō
nalis: qr si assumpsit carnem multo ma
gis ⁊ aiam. ¶ Ad scdm respōdet q de-
noiatio d3 fieri a digniori: nisi alia rō
interueniat. Et qr rōnabiliter dat nobis
noticia p ea q sunt nobis magis nota:
iō potius dicimus incarnationē q aia-
tionem. ¶ Ad tertiū respōdet: q psona
verbi viuificat p modū efficiētis: nō tn
cōuenit sibi viuificare p modū pficien-
tis forme. Et hoc rōne summe pfectiōis
q est in deo pter quā nō pōt esse alicu
ius pars constitutiua. ¶ Scds modus
dicēdi fuit Apollinaris: q dixit q xpus
habuit aiam sensitiuā: tn sine mēte ⁊ in
tellectu: ita q verbū dei fuit illi aie lo-
co intellectus ⁊ mētis. Sed hoc nō suf
ficit: nec verū est: qr hō spēm sortit hu-
manam ex hoc q mentem humanam ⁊
rationem habet, Si ergo xps hoc non
habuit: verus hō nō fuit nec eiusdē spe
ciei nobiscū: qr aia rōne carēs ad aliam
spēm ptinet q aia rōnē habēs. Scdm
em phm. viij. Meta. in diffinitionibus
⁊ spēbus qlibet differentia essentialis
addita vel subtracta variat spēm: sicut
in numeris vnitas. Rōnale aūt est dif-
ferētia specifica. Si ergo in xpo fuit aia
sensitiua sine rōne: non fuit eiusdē spēi
cū aia nra: q est rōnē habens. hec Tho.
¶ Tertius modus dicēdi est sm doctri-
nā ecclie: q xps assumpsit aiam rōnalē
de nouo creatā. Un Athanasius. Perfe
ctus deus pfectus hō: ex aia rōnali ⁊ hu
mana carne subsistens.

¶ Qr in xpo seruata est proprietas vtri-
usq3 nature cōtra hereticū Apollinare3
cōtrariū asserentem. Cap. iij.

TErtia cōclusio dr cōseruatio
nis. Nā ita xpm deū ⁊ hoie3
cōfitemur vnā tm psonā: vt
nullo mō confundat pprie-
tas vtriusq3 nature. Quod
Leo papa testificat in sermone de nati
uitate dñi. Inqt em. Verbū dei deus fi
lius dei: q in principio erat apud deum
p quē oia facta sunt: ⁊ sine quo factum
est nihil: pter liberādū ab eterna mor
te hoiem fact⁹ est hō: ita se ad susceptio
nē humilitatis nre sine mutatione sue
maiestatis inclinās vt manēs qd erat:
assumēsq3 qd nō erat: verā forma3 serui
forme in qua deo pri equalis est vniret:
⁊ tāto federe natura3 vtrāq3 cōsereret:
vt nec inferiorē cōsumeret glificatio: nec
superiore3 minueret assumptio. Salua
igit pprietate vtriusq3 substantie: ⁊ in
vnā coeunte psonā suscipit a maiestate
humilitas: a virtute infirmitas: ab eter
nitate mortalitas: ⁊ ad deponendū nre
cōditionis debitū: natura inuiolabilis
nature est infusa passibili. hec ille. Sed
apollinaris male cōtra hāc veritatē lo-
cutus est: dicēs ipsum verbū in carnem
conuersum: sicut cū dr Joh. ij. Ut gusta
uit architriclinus aquā vinū factū. Qd
ea rōne dr: qr est conuersa in vinū. Sed
hic error impossibilitate3 habet sm do

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ctrinam sancti Tho.in.iiij. sum.contra
gẽtiles.c.xxvij.triplici rõne.

Primo rõne immutabilitatis.
Scḋo rõne simplicitatis.
Tertio rõne incõicabilitatis.

¶ Primo rõne immutabilitatis. Nã de
us est imutabilis. Oẽ qḋ in aliud ↄuer
tit: mutat. Cũ ergo verbũ dei sit verus
deus: impossibile est ꝙ verbũ dei fuerit
in carnẽ mutatũ. ¶ Scḋo rõne simplici
tatis. Cũ eñ verbũ dei sit deus: simplex
est ꝛ nulla in ipso cõpositio esse põt. Si
ergo aliq̃d verbi sit cõuersum in carnẽ:
opꝫ totũ verbũ esse cõuersum. Qḋ antẽ
in aliud conuertit: desinit esse illud qḋ
prius fuit: sicut aqua cõuersa in vinum
iã nõ est aqua sed vinũ: ergo post incar-
nationẽ: ẜm rõnẽ p̄dictã verbũ dei peni
tus non erit: qḋ falsissimũ est: tũ ex hoc
ꝙ verbũ dei in eternũ sit: tũ qꝛ post in-
carnationẽ xp̄us verbũ dei d͛: ẜm illud
Apoca.xix. Vestitus erat veste aspersa
sanguine: ꝛ vocabit nomẽ eius verbuꝫ
dei. ¶ Tertio rõne incõicabilitatis. Eoꝝ
eñ q̃ nõ cõueniũt in materia ꝛ in gene-
re vno: impossibile est fieri cõuersioneꝫ
ꝛ vniri inuicẽ: vt ex linea nõ fit albedo:
qꝛ sunt diuersoꝝ generum: neq̃ꝫ corpus
elemẽtale põt ↄuerti in aliqḋ corpus ce
leste: vel in aliquã incorpoream subam:
vel ecõuerso: qꝛ nõ ↄueniũt in materia.
Verbũ aũt dei cũ sit deus: nõ conuenit:
nec in materia nec in genere cũ quocũq̃ꝫ
alio eo ꝙ deus nec in genere est nec ma
teriã hꝫ: impossibile igit est verbũ in car
nẽ fuisse cõuersum: vel in qḋcũq̃ꝫ aliud
Diximus q̃d de xp̄o sentimus ẜm tradi
tiones patrũ: ꝛ expugnauimus rõnibꝰ
manifestis hereticoꝝ oium obiecta ne-
fanda. Satis ergo est clara xp̄i noticia.
Jdõ nullus ꝑ ignorantiã voluntariã ꝛ af-
fectataꝫ (si ei nõ credit) excusare põt se.
Tñ q̃buslibet doctrina suscipiẽda est: vt
de verbo incarnato fide credat: qḋ ver-
bum explicare nõ põt. Hoc dicit elegan
tissime Leo papa in sermone de natiui-
tate dñi. Excedit q̃dem dilectissimi: mul
tũq̃ꝫ supeminet humani eloquij facul-
tatẽ diuini opis magnitudo. ꝛ inde ori
tur difficultas fandi: vñ adest rõ nõ ta-
cẽdi. Qꝛ in iesu xp̄o filio dei nõ solũ ad
diuinã essentiã: sed etiã ad humanã spe
ctat naturã: qḋ dictũ est ꝑ ꝓphetã Esa.
liij. Generationeꝫ eius quis enarrabit?
Utrãq̃ꝫ eñ subam in vnã cõuenisse ꝑso
nã: nisi fides credat sermo nõ explicat.
Et iḋ nũq̃ꝫ materia deficit laudis: quia
nũq̃ꝫ sufficit copia laudatoris. Gaudea
mus igit ꝙ ad loquẽdũ tãte misericor-
die sacrm impares sumus ꝛ cuꝫ salutis
nr̄e altitudinẽ vincere nõ valemus: sen
tiamus nobis bonum esse ꝙ vincimur.
Nemo eñ ad cognitionẽ veritatis ma-
gis ꝓpinquat: q̃ꝫ q̃ intelligit in rebus
diuinis etiã si multuꝫ ꝓficiat semꝑ sibi
supesse qḋ q̃rat. Nã q̃ se ad qḋ tẽdit ꝑ-
uenisse p̄sumit: nõ q̃sita repit: sed in in-
quisitione deficit. Ne aũt infirmitatis
nr̄e ꝑturbemur ãgustijs: euãgelice nos
ꝛ ꝓphetice adiuuãt voces. hec ille. Jn-
herẽtes igit nos dictis sctõꝝ xp̄m deuꝫ
ꝛ hoiem adoremus: qui viuit ꝛ regnat
in scl'a scl'oꝝ. Amen.

¶ Feria.iiij.post scḋam dñicã aduẽtus
ꝙ solus filius dei carnẽ assumpsit: ꝛ nõ
alie ꝑsone trinitatis. Sermo.xi.
¶ Jesus in mũdũ mittit. Fructus.xi.

BEatus qui nõ
fuerit ꝛc. vbi.s. Cupien-
tes q̃dã mysteriuꝫ incar-
nationis incõsiderate in-
uestigare confundunt in
mẽte: qm̃ credũt totã trinitateꝫ fore in-
carnatã: nesciẽtes distinguere diuinarũ
ꝑsonarũ pluralitatem. Et qꝛ hoc tenere
falsum est ꝛ impiũ: iccirco in p̄nti ser. vi
debimus qualr̄ sola ꝑsona verbi carnẽ
assumpsit. Colligemusq̃ꝫ ea q̃ dicturi su
mus sub vno fructu. s. iesus in mũdum
mittit. Pro cuius declaratione tres cõ-
clusiones erũt notãde.

Prima ↄclusio d͛ expr̄ssionis.
Scḋa ↄclusio d͛ terminationis.
Tertia cõclusio d͛ extensionis.

¶ Qꝛ persona incarnatiõis nominatur